

STE SHRANILI ZAVAROVALNI PRAVILNIK?

Po tem pravilniku zavarujemo stanovanjsko hišo, kamor prihaja »Slovenski gospodar«, samo tistemu, ki plača najpozneje v teku meseca januarja za celo leto 1939. Ne pozabite na to in nakažite naročnino čim prej! Celoletna naročnina znaša 32 din.

Medveda iz Cirkovc. Na Silvestrovo popoldne je Medved prejel od progovne sekcije izplačilo. Po izplačilu se je podal v krčmo poleg postaje Sv. Lovrenc in pod večer je krenil domov v smeri proti Cirkovcam ter je šel najbrž kar po progi. Dohitel ga je večerni vlak, ga zagrabil in ga vlekel s seboj kakih 600 m. Našli so ga z odtrgano desno nogo, ki je ostala sredi železniškega tira, truplo je pognala lokomotiva na stran.

Smrtna nesreča mladega zidarja. S Ponikve ob juž. žel. noročajo: Dne 5. januarja se je ponesrečil Kolar Andrej, mlad zidar in posestnik v Okrogu. Popoldne je šel s sankami in kravami v bližnji gozd po bukovo vejevje. Na sani naloženo vejevje se je na krivi stezi prevrnilo nanj, ga potisnilo z obrazom v sneg, v katerem se je zadušil. S praznimi sanmi so pridirjale krave domov. Ko so domači prihiteli na kraj nesreče in voznika oprostili težkega bremena, je bil že mrtev. Velika žalost vlada v rajnkovi hiši. Bil je dober delavec in skrben gospodar. Lani si je postavil novo hišico. Zapušča vdovo in dva otročiča. Naj počiva v miru!

Zaradi plazu prekinjen promet na cesti Kamnik—Gornji grad. V Črni dolini je zadnji dež sprožil plaz, ki je potegnil s seboj množino kamenja in prsti na banovinsko cesto Kamnik—Gornji grad pri kilometru 9.2. Cesta se je pogreznila v dolžini 30 m v globino 6 m in je za dalje časa vsak promet nemogoč. Na tem mestu je naš edini rudnik kaolina izvrtal več prečnih in podolžnih rovov, ki so bili najbrž

slabo izdelani in je radi tega omenjeni plaz podoben zemeljskemu usadu ter znaša njegova širina na dnu 150 m. V dolino se je popeljalo 50.000 kubičnih metrov zemlje in bodo znašali stroški za zopetno vzpostavitev prometa 50.000 din. Za zasnepanje pogreznjenega dela ceste bodo porabili 1.000 kubičnih metrov materiala. Novi plaz je oddaljen 1 km od kraja, kjer se je u. ga' pred osmimi leti zadnji plaz na cesti skozi dolino Črne. Takrat se je sprožil plaz z širine in je zasul cesto in potok v dolžini 50 m. Veliki so bili stroški, da so preložili cesto, izkopali za potok novo strugo ter odstranili ogromne količine zemlje.

Huda nesreča rudarja. V rudniku v Hrastniku je podsulo 19 letnega rudarja Rudolfa Zupana s Prapretnega pri Hrastniku in mu je zmečkalo levo nogo pod kolonom. Zupan je dobil tudi še hujše poškodbe na glavi ter rokah. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

Smrtna žrtev sunka tovornega avtomobila. V Cerkljah ob Krki je sunil neznan tovorni avto pri prehodu čez državno cesto Franca Račiča, krojaškega pomočnika iz Dolnje Pirošice. Silovit sunek je prebil Račiču lobanjo. Prepeljali so ga v obupnem stanju v bolnišnico v Brežice, kjer je podlegel prehudi poškodbi, ne da bi se bil zavedel.

Smrtna nesreča očeta štirih nepreskrbljenih otrok. V sredo, 4. januarja, se je na parni žagi v Markovcu pri Starem trgu pri Rakeku zgodila smrtna nesreča, katere žrtev je postal delavec Jožef Mlakar iz Viševka. Ob treh popoldne je šel mazat tečaj polnojarmenika, katerega je prej ustavil. Ko je bil ravno z roko med kolesjem, se je začel iz doslej še neznanega vzroka polnojarmenik vrteti. Nesrečnega delavca je prišlo ter ga stisnilo med ogrodje. Zlomilo mu je desno roko, strlo ramo in glavo, da so mu izstopili možgani. Bil je pri priči mrtev. Zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke.

Razne požarne nesreče. V Hotinji vasi v župniji Slivnica pri Mariboru je zgorela 10.000 din vredna domačija delavca Martina Vigeca. Ogenj je nastal najbrž radi slabega dimnika. — Posestnik in banovinski cestar Alojzij Lampret iz Stoperc pri Rogatcu je odšel najemat mesarja, da bi mu prišel zaklat svinjo. Med tem pa je žena doma precej močno zakurila v peč, da bi segrela večjo količino vode. Ko je pozneje napajala v hlevu živino, je ob povratu čula prasket in kar naenkrat je iz dimnika švignil ogenj, ki se je razširil po vsem poslopju. Na pomoč so prihiteli sosedje, ki pa so rešili le nekaj malenkosti. Ko se je gospodar vrnil, je našel svojo domačijo uničeno. Zgorelo je vse do tal. Škoda znaša okrog 30.000 din, zavarovalnina pa 19.000 din. — Janezu Rusu, posestniku v Hermancih pri Ivanjkovcih, je vpepelil požar domačijo. Gasilci so oteli sosednja poslopja. — Dne 3. januarja je v Makolah pri Poljčanah izbruhnil ogenj pri Žunkovič Lenartu. Vse je bilo takoj na nogah. Tudi gasilci z načelnikom so bili na mah s svojo novo motoriko na licu mesta, toda motorika ni nič koristila, ker so radi mraza cevi zamrz-

ke, živi star zamorec, ki je sedaj začel pisati knjigo, kako je treba zdraviti kače. Mož že mnogo let ne dela drugega, kakor da na tej kačji farmi zdravi obolele kače. Pravi, da jih uspešno zdravi. Razumljivo, če pomislimo, da ima ta kačja farma od kač svoj dobiček.

Zvonik miru na Mont Blancu

Na vrhu najvišje gore v Evropi, na Mont Blancu, nameravajo postaviti »zvonik za mir«. Iz tega zvonika naj bi vsak večer donelo uglaseno zvenenje proti nebu. Zvonik naj bi postavili blizu orjaškega Krstusovega kipa, ki so ga pred dvema letoma postavili v vasi Les Ouches med Chamoniom in Sv. Gervaisom. V postavku tega Krstusovega kipa, ki je upo-

dična med tem, ko njen Kazimir sedi v svoji točilnici. Gotovo se dolgočasi?»

Kazimir je grizel konec cigare, ki si jo je bil malo prej prižgal. Ko je rdečelasec videl, da se jezi, je nadaljeval:

»Kaj neki dela sedaj, ko gospod Kazimir tako elegantno napravljen sedi tuka? Stavim, da jo je bil Kazimir povabil, naj bi šla z njim v mesto, a milostljiva mu je figo pokazala. To je vzrok Kazimirove raztresenosti. Muči ga vprašanje, kje in s kom hodi njegova izvoljenka. Tako se pač godi zaljubljenec! Nazadnje se še tega bojijo, da jim kdo odvede kraljičino njihovega srca...«

Vsi so se smejali, samo Kazimir ne. Njegova nejevolja je pričala o tem, da je Pinky pravo zadel. Na pol se je dvignil in iztegnil roke proti rdečelascu. Tako divje je gledal, kakor da bi hotel raztrgati čvekača. Preden se ga je dotaknil, se je oglašil Kvinlan, ki ga je že atletska zunanost usposabljala za posredovalca:

»Molči, Pinky!«

Nato se je obrnil h Kazimiru.

»Kazimir, ne razburjaj se! Saj je vse vkup samo šala. Vzemi kvarte in igrati!«

Kazimir se je premagal. S tresočimi rokami je pobral z mize kvarte in je začel igrati.

Štefan je uvidel, da tu ne bo doznal tega, radi česar je prišel. Vstal je in se podal proti papirnici Pakensen.

Gospa Pakensen je že desetletja oskrbovala de-

lavski okraj Pikertona s papirjem, časopisi, knjigami, raznimi pisarniškimi in šolskimi potrebščinami. Poleg tega je tudi prodajala sladkorčke, tobak, cigarete in cigare. Trgovina je bila precej stisnjena. Za njo je bil še en prostor, ki ga je trgovka porabljala za stanovanje: soba in kuhinja. Običajno je ždela v tem prostoru. V trgovino je stopila, ko se je oglašil zvocec, ki je visel nad vrati.

Kupce je hladno sprejemala. Če je imela stvar, ki jo je kdo hotel kupiti, jo je resno položila predenj na pult, če pa zahtevane stvari ni zmogla, je to tako ravnodušno povedala, da se je kupcu zdelo, da ji je kar prav, da mu ne more postreči.

Tujec bi sodil, da je gospa Pakensen zelo neprijazna ženska. A ni bilo tako. O tem sta se tudi Štefan in mati prepričala, ko sta nekoč bila v veliki stiski. Morda je zato kazala neprijazno lice, da bi se s tem zavarovala pred radovednostjo in neusmiljenostjo ljudi.

Štefan je ob vstopu sodil, da je v ugodnem času prišel, ker se je gospa Pakensen ravno pogovarjala z babico Julijo Dugan. Če kdo, potem je to staro ženšče bilo poučeno o mestnih dogodivščinah. Saj v predmestju ne sreča kmalu človeka, ki mu ne bi bila ona pomagala priti na svet, ker je malo takih delavskih družin, ki bi mogle klicati ob rojstvu otroka zdravnika. Klicanje zdravnika so si mogli privoščiti samo premožnejši, a takih je bilo v predmestju malo.

Ob Štefanovem vstopu je ravno babica govorila.

NE POZABITE PLAČATI NAROČNINE ZA CELO LETO!

Najbolje za Vas in za nas, če imate vso naročnino 32 din plačano enkrat za vselej. Imate Vi manj stroškov in tudi mi, pa redno potem dobivate list. Lista zastoj ne moremo pošiljati. Naš tednik je med vsemi slovenskimi tedniki najcenejši! Samo naš list ima tudi posebno strokovno prilogo. Zato naj ima list vsaka hiša!

nile in popokale, tako da so bile nerabne. Nevarnosti, da bi se ogenj razširil na sosednja poslopja, ni bilo, ker so bile strehe pokrite z belo odejo. Poslopje pa, kjer je ogenj izbruhnil, je do tal pogorelo. Pogorelec je siromak, ker zavarovalnina ne krije škode.

Razne novice

V zadnjem hipu preprečena velika nesreča. Pri Brezovšekovih v Dolnjem Logatcu bi bila skoraj zgorela domačija. V tretji razred ljudske šole zahajajoče dekletce je ostalo samo doma in je prižgalo svečke na božičnem drevesčku. Goreče lučke se je podala mala občudovat na peč, kjer pa je radi toplote kmalu zaspala. Dogorevajoče svečke so vžgale drevesce, ki je popolnoma zgorelo. Zgorele so še jaslice ter prt pod njimi. Ko je pričela goreti že miza, se je vrnil starejši sin, ki je otel vso domačijo vpepeljenja in je rešil spečo sestrico grozne smrti.

Zadružni tečaj v Ptuj. V prvi polovici marca bo v Ptuj tridnevni kmečki zadružni tečaj, ki ga priredi Okrajni kmetijski odbor s pomočjo kr. banske uprave in Zadružne zveze. Tečaj je velikega pomena za razmah kmečkega zadružništva. Priporoča se, da občine in drugi krajevni činitelji že sedaj izbirajo za zadružništvo vnete kmečke ljudi, ki imajo veselje za delo med ljudstvom, da se bodo udeležili tečaja. Tečaj bo razglašen koncem februarja.

Njen jeziček se je tako naglo obračal, kakor človek pri njeni starosti ne bi pričakoval. Gospa Pakensen jo je mirno in na videz brezbrizno poslušala.

»Če mlado dekle samo hodi s tremi, štirimi različnimi moškimi,« je besedila babica, »ste lahko prepričani, da tam ni vse v redu.«

»Oh, strašen svet!« je vzdihnila trgovka in je med tem segla po denarju, ki ji ga je Štefan dal za neki časopis.

Štefan je obstal pri vratih in se na videz potopil v čitanje časopisa, ki ga je bil kupil.

»Strašen!« se je razburila babica. »To niti ni pravi izraz. Če bi vi tako dolgo vršili moj posel ko jaz, bi bili videli in slišali stvari, ki bi se vam od njih lasje ježili. Svet bo zadela velika nesreča in če boste živeli do tedaj, se spomnite, da sem jo napovedala.«

»In kaj mislite, kaj je temu vzrok?« je vprašala trgovka. »Ali se vam ne zdi, da vse to izvira od tod, ker so pustili k nam toliko Poljakov in Litvancev, ki poštenim ljudem odjedajo kruh, sami pa pijančujejo in se pretepajo?«

»Ne mešajte Poljakov in Litvancev. Poljaki so čisto drugačni ljudje. Če se ti napijejo, gredo domov in ležejo k počitku. Oni so zvesti svoji veri, ob nedeljah hodijo k maši...«

»To tudi Litvanci storijo, ali ne?«

»Že, a oni so vkljub temu popolnoma drugačni. Poljaki so taki ko mi. Kaj mislite, kaj stori poljska mati, ki čuti, da se bliža njena ura? Po mene pošlje.

Občni zbor podružnice Slov. čebelarkega društva za Maribor in okolice bo v nedeljo, 15. januarja, ob 9.30 v zeleni sobi hotela »Mariborski dvor« v Mariboru, Kralja Petra trg (Pokojniški zavod).

Nov koledar za leto 1939. Predstojništvo svetišča na Ptujski gori je izdalo za leto 1939 ličen stenski koledar s sliko Gorske Matere božje in služabnika božjega Antona Martina Slomška, ki je bil velik častilec Gorske Matere božje. Koledar bo v okras vsaki krščanski hiši. Posamezen koledar stane 2 din.

Cisto in duhteče perilo je veselje rodbine. Perite ga z »Oven« terpeninovim milom in zadovoljni boste! Poceni je, krasno pere in je domač izdelek Fockove mlarne iz Kranja. 1626

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolico, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefova« grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.) 1138

Obžalovanja vredni slučaji

Zginila železna ročna blagajna s 35 jurji. Maribor beleži že par debelih vlomilskih tatvin, kojih žrtev so postali dobro služučni tkalski mojstri, ki so precej štedljivi in je ta lepa lastnost znana tatinskim postopalcem. Dne 3. januarja popoldne je bil v Tovarniški ulici 12 v Mariboru okraden pri tekstilni tovarni Doctor in drug uslužbeni tkalski mojster Šer za 35 jurjev. Šer je hranil svoje prihranke v stanovanju v železni ročni blagajni, katero je zapiral v omarico v umivalniku. V blagajni je bilo 35.000 din gotovine in hranilna knjižica z vlogo 18.000 din. Še pred božičnimi prazniki je vzel iz blagajne 800 din, na kar jo je položil na prejšnje mesto. Dne 3. januarja popoldne je hotela Šerova žena nekaj vzeti iz omarice in je pri tej priliki opazila, da je zginila ročna blagajna. V zgornjem predalu omarice v umivalniku je bila še zlata moška ura, zlati uhani in zlata zapestnica ter 1000 din gotovine. Storilec se tega ni dotaknil. Gospa je takoj obvestila o tatvini moža in policijo, ki je začela s preiskavo. Tatvina je videti zelo skrivnostna, ker nihče ni vedel, da Šer hrani doma

prihranke ter da jih ima v umivalniku. Šer, ki je bolehen, je ves prosti čas doma. Kadar pa gresta z ženo za kratek čas od doma, zavarujeta ključavnico z zavarovalnim klinom. Tatvina je bila najbrž storjena med prazniki, ko sta zakonca šla večkrat v mesto.

Ob pravem času pregnani vlomilci. Dne 5. januarja krog pol dveh ponoči so izrezali še neodkriti vlomilci odprtino v vrata evangelijskega župnišča v Trubarjevi ulici v Mariboru. Skozi luknjo so segli z roko po ključu in so odprli vrata. V pisarno so prišli na ta način, da so odstranili z vrat okvir in so se splazili v notranjost. Po pisarni so pretaknili vse predale in so odnesli 1000 din gotovine. Za tem so se lotili velike ročne blagajne, katero so odnesli na hodnik. Eden od vlomilcev je vdrl v drvarnico, iz katere je ukradel sekuro, s katero so nameravali razbiti blagajno. V zadnjem trenutku se je zbudil hišnik, katerega je predratil ropot. Pri pojavu hišnika so pustili vlomilci ročno blagajno, v kateri je bilo 20.000 din, in so zginili v noč.

Hifro pojasnjena tatvina zlatih briljantnih dragocenosti. Zadnjič smo poročali o zagonetni tatvini zlatnine in briljantov v skupni vrednosti za 35.000 din. Velika tatvina je bila izvršena pri industrijalcu Lebeju v Slovenjgradcu. Pri omenjenem se mudi na obisku svakinja gospa Angela Margareteli, soproga italijanskega inženirja, kateri je zaposlen v Abesiniji. S seboj je prinesla tudi nekaj dragocenosti, kakor broše, zapestnice, uhane, vse okrašeno z briljanti, v vrednosti 35.000 din. Dragocenosti je imela shranjene v nogavici med perilom v zaklenjeni omarici. Ko je 28. decembra za hip odšla v mesto, je bila izvršena v omaro na nepojasnjen način tatvina. Tat je očnesel vse dragocenosti. Nogavico je spet skupaj zvil in položil med perilo na isto mesto ter omaro za seboj zaklenil. Na starega leta je aretirala celjska policija 18 letnega ciganskega muzikanta Aleksandra Gartner, ki je skušal vnovčiti pri celjskem zlatarju dragoceno zapestnico. O tej

A Litvanci... Za njih nisem dovolj dobra, oni hočejo babico svojega rodu. A jaz vam povem, da se njihova babica toliko razume na svoj posel ko njejederec na zdravljenje ljudi. Nekateri pa celo zdravnik kličejo. A bodite prepričani, da v Pikertonu ni zdravnika, ki bi v tej stvari več vedel ko jaz. Toda Litvancem zaman pripoveduješ. Ti trdobočniki so nedostopni. In če bi ne bilo Poljakov, res ne vem, od česa bi živela.

»Saj vendar imate mnogo naših...«

»Oh, teh je v predmestju malo. Ti so se preselili na drugo stran, v visoke, bogate palače. Za njih naše predmestje ni dovolj lepo. Rečem vam: če ne bi bilo Poljakov, bi od glada umrli.«

»A tista, o kateri ste prej govorili, je Litvanka, kajne?« je hotela trgovka speljati pogovor nazaj na ono dekle, ki ima toliko častilcev.

»Da,« je odvrnila gospa Dugan trpko. »In še več povem. Iz najslabšega pokolenja Litvancev. Noš viha in se tako oblači, kakor da bi bila kaka kraljica. Preteklo nedeljo je imela na glavi klobuk, ki je stal najmanj pet dolarjev. Od kod toliko denarja? Niti zelo pridne delavke ne zaslužijo toliko, da bi si mogle privoščiti kako boljšo obleko.«

Gospa Pakensen se je spomnila na zapoved lju-bezni. Zakašljala je in začela zagovarjati deklico:

»Nekdo je rekel, da poučuje glasbo. S tem gotovo lepo zasluži.«

(Dalje prihodnjije)

dobljen kot knez miru, je vzdana kapelica, kamor vsako leto prihaja za mirno molit stotine ljudi. Župnik, ki je pokrenil misel Kristusovega kipa, je dal pobudo tudi za zvonik ter upa, da bo kmalu dovršen. Župnik poziva francosko mladino, naj v name mene tega mirovnega zvonika po vsej Franciji zbira star bakren denar, ki ni več v veljavi.

Nemški letalci se učijo tujih jezikov.

»Essener Nationalzeitung« poroča, da se morajo po odredbi nemškega generalnega štaba učiti nemški vojaški letalski častniki tujih jezikov. Gre v prvi vrsti za poljščino, češčino, ruščino; šele potem so na vrsti angleščina, francoščina, italijanščina in drugi jeziki.